

«БЕКІТЕМІН»

Маңғыстау облысының білім басқармасының
Мұнайлы ауданы бойынша білім бөлімінің
№9 «Бәйтерек» бөбекжайы» жедел басқару
құқығындағы мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорнының
директорының м.а.

М.У. Титанова

« 31 »

2022 жыл

2022-2023 оқу жылына арналған педагог - психологтың
инклюзивті білім беру жоспары

2022-2023 оқу жылы

Мақсаты: Балалардың қайталанбас дағдыларын қабылдауға, бағалауға, шығармашылық және таным қабілеттерін дамытуға көмектесу. Қоғамдық өмірге бейімдеу, жеке тұлғаны қалыптастыру

Айы	Психодиагностикалық	Консультациялық	Ағартушылық-профилактикалық	Түзету-дамытушылық
09	1.Топтық бағалауға қатысу. 2.Жаңадан келген балалардың ортаға бейімделуін қадағалау.	1.Мамандарға кабинет жабдықтауда кеңестер беру. 2.Сұхбаттасу	1.Ақпараттық стендтер, бұрыштар жабдықтау.	1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
10	1.Таным қабілеттерін зерттеу және дамыту. (ес, қабылдау, зейін, ойлау, қиял)	1.Мамандардың сабақ жоспарлауда кеңесу 2.Ата-аналарға кеңес	1.Баяндама «Гипербелсенділік синдромы бар балалардың танымдық әрекеттерін дамыту».	. Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
11	1.Шығармашылық қабілеттерін зерттеу 2.Жаңадан келген балалармен жеке жұмыс.	1.Мамандармен кеңес жүргізу. 2.Сұраныс бойынша жеке кеңес.	1.Психологиялық тесттер (ұжыммен)	. 1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
12	1.Ұжымдағы психологиялық ахуалдарды зерттеу.	1.Ата-аналарға кеңестер мен ұсыныстар.	1.Жас мамандардың балалармен түзеу сабақтары барысында бақылау жүргізу.	1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
01	1.Баланың жеке басының шығармашылығын зерттеу.а) Сурет салдыру б) Ермексазбен жұмыс	1.Мамандарға олардың сұранысы бойынша кеңес беру.	1.Баяндама «Психикалық дамуы тежелудің түрлері»	1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
02	1.Баланың есте сақтау қабілетін зерттеу. (әртүрлі дидактикалық ойындар арқылы)	1. Жас мамандарға кеңес беру. Қажеттілігіне байланысты.	1.Тренинг: «Мен кереметпін» (тәрбиешілерге)	1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
03	1.Баланың психикалық қабілетін және даму деңгейін зерттеу. 2.Балалардың темпераментін анықтау тесті (Б.С.Волкова)	1.Ата-аналарға кеңестер мен ұсыныстар. (қажеттілігіне байланысты)	3.Тренинг: «Бала біздің болашағымыз» (ата-аналармен)	1.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
04	2.Балалармен әртүрлі дидактикалық ойындар.	1. Педагогтарға балалармен жұмыс жүргізу түрлері бойынша кеңес.	2.Тренинг: «Таныс болайық» (ұжыммен)	.Жоспарлы жеке, топтық түзету сабақтары. 2.Жаттығу.3.Тренинг. Ойын
05	1.Барлық балалардың қабілеттерін зерттеу және дамыту. (ес, қабылдау, зейін, ойлау, қиял) 2. Қорытынды	1. Мамандармен кеңес жүргізу. 2.Сұраныс бойынша жеке кеңес. 3. Қорытынды	1. Тренинг: «Мейірімді болса жүрек -орындарлар тілек» (ұжыммен) 2. Қорытынды	1. Еркін, сюжетті-рөлдік, дидактикалық ойындар. 2. Қорытынды

Танымдық іс-әрекет мыналармен сипатталады:

Сенсорлық процесс

Танымдық іс-әрекет - бұл психикалық процесс, ол арқылы адам шындықтың аспектілерін ұстап, қабылдай алады. Бұл қызмет сенсорлық органдар арқылы жүзеге асырылады және шындықты түсінудің негізгі мақсаты бар.

Интеграция процесі

Танымдық іс-әрекет қабылдау, интеграция, қарым-қатынас және айналадағы ақпаратты өзгерту процестерін қамтиды. Бұл тұрғыда ақпарат пассивті емес, белсенді түрде қабылданады. Адам ұсталған тітіркендіргіштерді өзгертеді және таным арқылы білім қалыптастыру үшін бейімдейді.

Идеяны құру

Таным - бұл адамның идеяларды бойына сіңіріп, образдар құрып, білім құрылысын қалыптастыра алатын әдісі. Танымдық белсенділік болмаса, адамдар өздерінің және жан-жақты білімдерін қалыптастыра алмай, әлемді пассивті түрде қабылдайтын еді.

Құрылымдау процесі

Соңында, танымдық іс-әрекет білімге құрылым мен ұйымдастыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін процесс болуымен сипатталады. Таным арқылы өндірілетін ақпарат ғаламдық тұрғыда интеграцияланып, тұлғаның когнитивті құрылымын тудыратын иерархиялық жіктемелерді тудырады.

Когнитивті құрылым

Көптеген тергеулер таным құрылымын құрайтын элементтерді зерттеуге бағытталды. Яғни, танымдық процестерге қандай аспектілер қатысатынын анықтау. Осы мағынада таным дегеніміз бірнеше процестердің орындалуын көздейтін іс-әрекет деп тұжырымдайды. Сондықтан таным дегеніміз әр түрлі міндеттерді қамтитын жалпыланған психикалық процедура. Қазіргі кезде когнитивтік құрылымды анықтауда кейбір қайшылықтар бар. Таным - бұл кең және абстрактілі психикалық процесс, ол оның қызметін орнатудағы алшақтықтарды жиі жоспарлайды. Алайда, қазіргі кезде когнитивтік құрылымның негізгі аспектілері мыналар екендігін анықтауда белгілі бір келісім бар.

Бақылау

Танымда жүзеге асырылатын алғашқы әрекет - бақылау, яғни бір немесе бірнеше көрнекі элементтерді табу және игеру. Бақылау көру сезімі арқылы жүзеге асырылады және тітіркендіргішті ұстап, сәйкес ақпаратты қабылдауға мүмкіндік береді.

Айнымалыларды сәйкестендіру

Таным туралы зерттеулер танымдық құрылымның екінші әрекеті айнымалыларды анықтаудан тұратындығын көрсетеді. Бұл дегеніміз, тітіркендіргішті ұстап, қабылдағаннан кейін, когнитивті процестер зерттеу құбылысына қатысатын элементтерді немесе бөліктерді дәл және дәл анықтауға жауапты. Бұл қызмет элементтердің әртүрлі сипаттамаларын анықтауға және бөлуге мүмкіндік береді және танымдық ұйымдастырудың бірінші кезеңін тудырады.

Салыстыру Стимулдың айнымалыларын анықтаумен қатар, салыстыру пайда болады. Бұл процесс, оның аты айтып тұрғандай, қабылданған элементтерді ми деңгейінде қалған ақпаратпен салыстыруға тырысады. Салыстыру қабылданған элементтердің әрқайсысының ұқсас және әр түрлі жақтарын анықтауға мүмкіндік береді.

Қарым-қатынас

Тітіркендіргіштер анықталып, салыстырылғаннан кейін, таным процесі қабылданған элементтерді байланыстыруға бағытталады. Бұл әрекет алынған ақпаратты интеграциялау және жаһандық білімді қалыптастыру мақсатында екі немесе одан да көп заттардың арасындағы байланысты орнатудан тұрады.

Тапсырыс беру

Қарым-қатынастан басқа, когнитивтік қызмет процестерге тапсырыс беруді де болжайды деп тұжырымдалған. Осы әрекет арқылы элементтер реттелген құрылымдар арқылы орналастырылады және таратылады. Тапсырыс әдетте элементтердің сипаттамаларына немесе сапаларына байланысты жүзеге асырылады және білімді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Иерархиялық классификация

Сонымен, когнитивтік құрылымның соңғы аспектісі білімді иерархиялық жолмен жіктеуге арналған. Бұл соңғы іс-әрекет әр түрлі құбылыстарды олардың маңыздылығына сәйкес байланыстырудан тұрады. Жалпы, олар жалпылаудан нақтыға (дедуктивті танымдық әдісті қолданғанда) немесе жалпылыққа (индуктивті танымдық әдісті қолданғанда) ұсынылуы мүмкін.

Танымдық процестер

Танымдық процестер - бұл жаңа білімді енгізу және ол туралы шешім қабылдау үшін жүзеге асырылатын процедуралар. Танымдық процестер қабылдау, зейін, есте сақтау немесе пайымдау сияқты әр түрлі танымдық функциялардың қатысуымен сипатталады. Бұл когнитивті функциялар білімді интеграциялау мақсатымен бірге жұмыс істейді.

Қабылдау

Қабылдау - бұл әр түрлі типтегі ақпаратты түсіндіру, таңдау және ұйымдастыру арқылы қоршаған ортаны түсінуге мүмкіндік беретін таным процесі. Қабылдау орталық жүйке жүйесінің тітіркендіргіштерін қамтиды, олар сезім мүшелерін ынталандыру арқылы пайда болады. Есту, көру, сипап сезу, иіс сезу және дәм сезу - бұл таным үшін өте қажет процестер. Олардың қатысуынсыз тітіркендіргіштерді ұстау мүмкін болмас еді, сондықтан ақпарат миға жете алмайтын болады және ол таным процестерінің қалған бөлігін бастай алмайтын еді. Қабылдау бейсаналық процесс болуымен сипатталады. Алайда, бұл оның пассивті әрекеті екенін білдірмейді. Қабылдау көбінесе алдын-ала оқыту, тәжірибе, білім және жадта сақталған заттар арқылы қалыптасады.

Назар аударыңыз

Зейін дегеніміз - танымдық қабілеттерді белгілі бір ынталандыруға немесе әрекетке шоғырландыруға мүмкіндік беретін танымдық процесс. Осылайша, бір жағынан, қабылдау процестерінің жұмысын модуляциялайтын белсенділікке назар аударылады. Зейін сезімдерді қоршаған ортаның бір аспектісіне басқаларын ескермей таңдаулы түрде шоғырландыруға және шоғырландыруға мүмкіндік береді. Шоғырлану және зейін қою қабілеті адамдардың танымдық қызметі үшін маңызды дағды болып табылады. Егер зейін дұрыс бағытталмаса, ақпарат алу әлсіз болып келеді және оны ми құрылымдарында сақтау қиынға соғады. Осылайша, зейін дегеніміз - ақпарат алуға, оқуға және кешенді пайымдауға мүмкіндік беретін танымдық процесс.

Жад

Есте сақтау - бұл күрделі танымдық қызмет. Бұл ақпаратты кодтауға, сақтауға және өткеннен шығаруға мүмкіндік береді. Осылайша, ол біртұтас қызмет ретінде емес, танымдық функциялар тізбегі ретінде көбірек түсіндіріледі. Біріншіден, жұмыс жады - бұл зейінмен тығыз байланысты танымдық іс-әрекет. Бұл алынған және қатысқан ақпаратты шектеулі уақыт ішінде (бірнеше секунд) сақтауға мүмкіндік береді және алынған тітіркендіргіштерді ұмытпау үшін өте қажет. Кейіннен қысқа мерзімді жады жаңа оқуды есте сақтауға кірісу үшін ақпаратты ұзақ уақыт сақтауға мүмкіндік береді. Сонымен, ұзақ мерзімді жақтың пайда болуы - бұл уақыт өткен сайын берік және төзімді есте сақтаудың пайда болуына себеп болатын когнитивті функция. Ол адамдардың білім мазмұнын құрайды және ми құрылымдарында сақталған ақпаратты алуға мүмкіндік береді.